

Om reggae

Der findes rigtig mange lokale musikalske stilarter på de caribiske øer, fx salsa fra Cuba, calypso og soca fra Trinidad og merengue fra Den Dominikanske Republik (se https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Caribbean_music_genres).

Reggae kommer fra Jamaica som er en af de mellemstore caribiske østater med ca. 3 millioner indbyggere. Jamaica var en britisk koloni indtil øen blev selvstændig i 1962.

Reggae opstår i slutningen af 1960'erne og har sin storhedstid i 1970'erne. Her bliver reggaemusikken også verdenskendt igennem genrens "stjerne" Bob Marley (1945-1981). London har og havde også en stor minoritet af jamaicanske indvandrere, hvilket gav reggaemusikken en stor indflydelse på britisk musik i 1970'erne. Reggae har rødder i traditionelle jamaicanske stilarter blandet med en stor mængde træk fra sort amerikansk musik som fx r&b, soul og funk.

Store dele af reggaemusikken er i 1970'erne knyttet til den jamaicanske rastafaribevægelse – som er en religiøs, subkulturel bevægelse som taler for sort stolthed og sort nationalisme, og imod vestlig materialisme, livsstil og værdier. Ikke alle reggaesangere er egentlige rastafarier, men de anvender ofte mange af deres symboler, fx dreadlocks og rastafarver grøn, gul og rød, og bruger mange af bevægelsens ideer og symboler i deres tekster.

Et udbredt symbolsk emblem for en rastafari er dreadlocks – der symboliserer styrke (en løves manke) og naturlighed (i modsætning til de "processed" frisurer som mange hippe sorte havde i 1960'erne). Et tekstligt symbol er Babylon som står for den vestlige degenererede kultur. Babylon fungerer godt som symbol da denne bystat i det 6. århundrede f.v.t. deporterede og drev det jødiske folk i landflygtighed; ligesom de hvide slavehandlere deporterede afrikanere til Jamaica.

Rastafarianere bruger både cannabis (kaldet ganja) og musik til at opnå en religiøs tilstand.

Stilistiske træk

Modrytmik, gentagelse, ostinater og repetition er centrale træk i reggaemusik.

Bassen spiller en fremtrædende rolle i reggaemusik, ofte spiller den ostinater (gentagne figurer). Og ganske specielt for reggae undgår bassen ofte 1-slaget som i næsten al anden musik er bassens vigtigste taktposition. Her bassen i Bob Marleys "Natural Mystic" (1977):

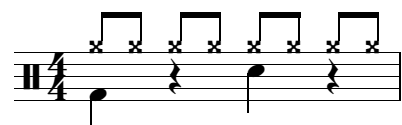

Ofte vil bassen blive dubleret af en dyb guitar – hvorved baslinjen kommer til at stå endnu tydeligere.

I trommestemmen finder man det samme overraskende træk som i bassen: At stortrommen undgår det traditionelt betonedede 1-slag og i stedet lægger sig på 2 og 4 (afterbeatet) eller 3-slaget. Ligger stortrommen på 3 hedder det "one drop" i reggae/rasta-sprog:

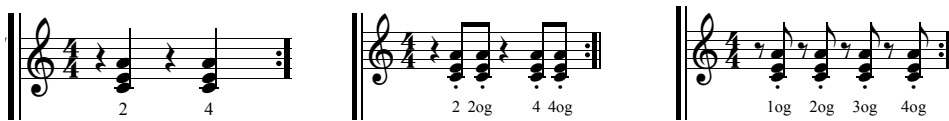

Det at der kun betones et slag i takten, giver en fornemmelse af et langsomt tempo – ligesom en halvt tempo-trommerytme:

Bemærk at lilletrommen næsten altid spilles med kantslag; hvilket giver en varm træ-agtig lyd i forhold til det normale lilletrommeslag.

Guitar og keyboard vil som regel ligge med korte nodeværdier (staccato) på afterbeat eller offbeat. Dette kaldes "skank" i reggae/rasta-sprog, fx:

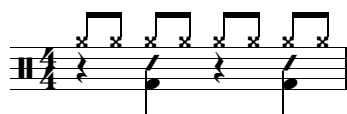

Som helhed vil et reggae-nummer være modrytmisk på flere underdelingsniveauer samtidig. Dette giver lytteren en mulighed for en meget aktiv og medskabende lytning – hvor man dels lytter på skift til de forskellige modrytmiske planer, dels forsøger at sammenfatte dem i en kompleks enhed – og endelig måske indsætter de tomme pladser som modrytmerne skaber. Her "Natural Mystic"s samlede groove.

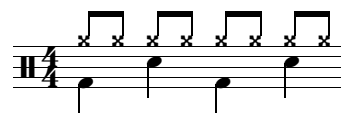
Swing Natural Mystic Bob Marley 1977

Modrytmer

I en del reggae-numre anvendes ikke "one drop"¹, men i stedet for stortromme på 2 og 4 (afterbeatet). Derved har disse sange ikke den langsomme halvt tempo-karakter, men til gengæld ofte offbeat på 8.-dels og 16.-delsniveau i guitar og keyboard. Her ses reggaes afterbeat-trommerytme:

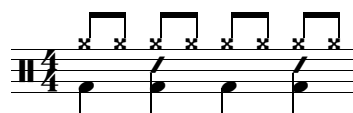

Som i tempofornemmelse svarer til poprock-standardrytmen:

Af og til anvendes standardrockrytmen i reggae-numre, fx i Bob Marleys "Could You Be Loved" – så kaldes den *rockers*.

Hvis der optræder stortromme på alle 4 slag, kaldes rytmen *steppers*:

Harmonisk set vil reggae-numre næsten altid være opbygget af korte repetitive akkordrundgange – hvorved gentagelsen kan formidle en semi-religiøs trance. Og naturligvis er rundgangene næsten altid modale – de formidler ikke fremdrift, men tilstand.

Melodisk set vil det også være gentagelse og variation der præger det typiske reggae-nummer. Ofte vil man finde en eller flere centrale fraser i sang som alle andre fraser vil være variationer af. Der er altså sjældent noget melodisk højdepunkt eller udvikling. Fraserne vil ofte være melodisk enkle, men rytmisk komplicerede (præget af offbeat og clavesrytmik).

Reaggaetekster

Mange reggaetekster har religiøse temaer og handler om forholdet til Gud, som har navnet Jah i rasta-sproget (fra det jødiske navne for gud: jahve), fx "Forever Loving Jah" (1980).

Det religiøse skal dog ikke stå i vejen for et aktivistisk liv på jorden, som det beskrives her i "Get Up, Stand Up" (1973):

*Most people think – Great God will come from the skies
Take away everything – And make everybody feel high
But if you know what life is worth – You will look for yours on earth
And now you see the light – You stand up for your rights. Jah
Get up, stand up*

Kritik rettes både mod institutioner – og mere generelt mod den hvide mands undertrykkelse, samlet i symbolet Babylon, her i "Babylon System" (1978):

*Me say: The Babylon system is the vampire, falling empire
Suckin' the blood of the sufferers, yeah
Building church and university, woh yeah
Deceiving the people continually, yeah*

¹ Der er dog også uenighed om hvad "one drop" betyder: Nogle mener at det henviser til det ene slag på 3-slaget, andre at det henviser til at 1-slaget er "droppet". I sidstnævnte forståelse er grundrytmen med stortrommen på afterbeat også one drop (bare en variation).

Men måske allervigtigst handler mange reggaesange om hvordan det som rastafari er muligt at blive et bedre menneske (ganske ofte i modsætning til Babylon), her fx i "Could You Be Loved" (1980):

Don't let them fool ya – Or even try to school ya, oh, no – We've got a mind of our own

...

The road of life is rocky and you may stumble too – So while you point your fingers someone else is judging you – Love your brotherman

Brugen af cannabis bringer rastafarien tættere på den ideelle tilstand, her i "Kaya" (1978) – både kaya og ganja er rasta-ord for cannabis.

*I'm so high, I even touch the sky – Above the falling rain
I feel so good in my neighbourhood, so – Here I come again
Got to have kaya now...*

Reggaemusikken synes at have den samme funktion. I "Easy Skanking" (1978) er musikken og rygningen af cannabis (*light my spliff*) helt kædet sammen:

*Easy skanking – skankin' it slow
Excuse me while I light my spliff
Good God, I gotta take a lift
From reality I just can't drift
That's why I am staying with this riff*

Selve det at spille og lytte til reggaemusik er naturligvis en central del af hvordan rastafarien kan forstå sig selv. I "One Drop" (1978) ses det endda som en oprørs handling:

*Now feel this drumbeat – As it beats within
Playin' a riddim – Resisting against the system*